

ĐỀ TỰ LUYỆN SỐ 03

I. Đọc- hiểu (3.0 điểm)

Đọc đoạn trích và thực hiện các yêu cầu sau:

Mỗi người trên thế giới đều là những người khách bộ hành, mỗi ngày đều bước đi một cách chủ động hoặc bị động trên con đường mình đã chọn...

Cuộc đời không chỉ là con đường đi khó, đôi khi chúng ta còn gặp phải những hố sâu do người khác đào ra, gặp phải sự tấn công của thú dữ, mưa bão và tuyết lạnh. Bất luận gian khó thế nào, chỉ cần chúng ta còn sống, chúng ta còn phải đối mặt. Sống tức là thực hiện một cuộc hành trình không thể trì hoãn.

Trước muôn vàn lối rẽ, không ai có được bản đồ trong tay, cũng không phải ai cũng có kim chỉ nam dẫn đường, tất cả đều phải dựa vào sự phán đoán và lựa chọn của bản thân. Nếu bạn rẽ nhầm lối, khoảng cách với xuất phát điểm sẽ bị rút ngắn ngược lại, nếu rẽ đúng, con đường phía trước sẽ bằng phẳng, rộng rãi

(Trích *Bí quyết thành công của Bill Gates*, Khảm Sài Nhân, NXB Hồng Đức)

Câu 1. Thông qua văn bản, hoạt động giao tiếp diễn ra giữa các nhân vật giao tiếp nào ?

Câu 2. Chỉ ra và phân tích tác dụng của các biện pháp tu từ được sử dụng trong câu: *Cuộc đời không chỉ là con đường đi khó, đôi khi chúng ta còn gặp phải những hố sâu do người khác đào ra, gặp phải sự tấn công của thú dữ, mưa bão và tuyết lạnh.*

Câu 3. Anh/chị hiểu như thế nào về câu nói: *Nếu bạn rẽ nhầm lối, khoảng cách với xuất phát điểm sẽ bị rút ngắn ngược lại, nếu rẽ đúng, con đường phía trước sẽ bằng phẳng, rộng rãi*

Câu 4. Thông điệp nào trong đoạn trích có ý nghĩa nhất với Anh/chị ?

II. Làm văn (7.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm)

Từ văn bản ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ), trình bày suy nghĩ: *Sống tức là thực hiện một cuộc hành trình không thể trì hoãn.*

Câu 2 (5.0 điểm)

Trong truyện ngắn *Chiếc thuyền ngoài xa* (Nguyễn Minh Châu - *Ngữ văn 12, tập hai*, Nxb Giáo dục Việt Nam, 2017), hai nhân vật Phùng và Đẩu từng có lúc thốt lên: *Không thể nào hiểu được, không thể nào hiểu được!*

Qua phân tích tình huống dẫn đến cảm giác ngạc nhiên, bối rối chứa đựng trong lời nói ấy của các nhân vật, anh/ chị hãy làm sáng tỏ nội dung và ý nghĩa thông điệp mà nhà văn muốn gửi gắm.

III/ HƯỚNG DẪN CHẤM

PHẦN	NỘI DUNG	ĐIỂM
I. Đọc hiểu		
Câu 1	Nhân vật giao tiếp: tác giả/tác giả Khảm Sài Nhân/người viết; độc giả/người đọc	0.5
Câu 2	- Các biện pháp tu từ: so sánh, ẩn dụ, liệt kê	0.5
	- Tác dụng: tạo ra cách diễn đạt hình ảnh, ấn tượng, gợi nhiều suy ngẫm về những khó khăn, chạm bẫy, thử thách trong cuộc sống.	0.5
Câu 3	Câu nói: <i>Nếu bạn rẽ nhầm lối, khoảng cách với xuất phát điểm sẽ bị rút ngắn ngược lại, nếu rẽ đúng, con đường phía trước sẽ bằng phẳng, rộng rãi</i> khẳng định trong cuộc đời nếu ta chọn sai hướng đi sẽ khó có thể đi đến thành công, ngược lại, nếu có những quyết định, lựa chọn đúng đắn sẽ mang đến những kết quả tốt đẹp.	0.5
Câu 4	HS rút ra thông điệp phù hợp. Có thể rút ra một trong những thông điệp sau: - Cuộc sống có muôn vàn khó khăn thử thách, chúng ta không thể chọn cách trốn tránh mà cần phải đối mặt, đương đầu vượt qua - Trước muôn vàn ngã rẽ của cuộc đời, chúng ta cần suy nghĩ chín chắn, cẩn	1.0

	trọng, trách nhiệm và quyết đoán để có những lựa chọn đúng đắn.	
Tổng điểm phần 1		3.0
II. Làm văn		7.0
1	Trình bày suy nghĩ: <i>Sống tức là thực hiện một cuộc hành trình không thể trì hoãn.</i>	2.0
	<i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức của đoạn văn</i> Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.	0.25
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i> Sống tức là thực hiện một cuộc hành trình không thể trì hoãn.	0.25
	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận</i> Thí sinh lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ <i>Sống tức là thực hiện một cuộc hành trình không thể trì hoãn</i> . Có thể theo hướng sau: - Cuộc sống không phải bao giờ cũng thuận lợi, suôn sẻ, mà luôn có những khó khăn, thử thách vì vậy nếu sợ hãi, nếu “trì hoãn”, trốn tránh, con người sẽ không bao giờ có thể bước đi, rời xa xuất phát điểm của mình; cuộc sống sẽ là sự dậm chân tại chỗ và không bao giờ có được thành quả. - Cuộc đời của mỗi người là hữu hạn vì vậy nếu còn chần chừ, do dự ta sẽ bỏ lỡ thời gian và những cơ hội quý giá để xây dựng cuộc sống và tìm kiếm thành công. - Dũng cảm bước đi, chấp nhận đương đầu với mọi khó khăn, thử thách, con người sẽ trưởng thành, được sống một cuộc đời phong phú, giàu trải nghiệm và có ý nghĩa. - Phê phán những con người gặp khó khăn, thử thách là “trì hoãn”, không dám đương đầu, thậm chí là bỏ cuộc, buông xuôi. - Cần phải có kế hoạch cụ thể cho từng giai đoạn của cuộc đời để trên một hành trình dài, chúng ta có thể từng bước rời xa xuất phát điểm, tiến về phía trước, đi đến đích của sự thành công. Đồng thời cần có ý chí, nghị lực, có quyết tâm để thực hiện những ước mơ, những dự định đã đặt ra. - Cuộc sống của mỗi người là quý giá, vì vậy hãy sống sao cho không phải nuối tiếc vì những năm tháng sống hoài, sống phí.	1.0
	<i>d. Sáng tạo: Có cách diễn đạt độc đáo; thể hiện được những cảm nhận sâu sắc về vấn đề nghị luận.</i>	0.25
	<i>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt.</i>	0.25
2	Phân tích tình huống dẫn đến cảm giác ngạc nhiên, bối rối chứa đựng trong lời nói của hai nhân vật Phùng và Đẩu trong truyện ngắn <i>Chiếc thuyền ngoài xa</i>; làm sáng tỏ thông điệp mà nhà văn Nguyễn Minh Châu muốn gửi gắm.	5.0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận: Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài kết luận được vấn đề.	0.5
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận - Tình huống dẫn tới lời thốt lên của hai nhân vật: “Không thể nào hiểu được, không thể nào hiểu được!” - Nội dung và ý nghĩa thông điệp mà nhà văn muốn gửi gắm.	0.5
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm:	

	<p>* <i>Nêu được những thông tin khái quát về tác giả, tác phẩm:</i></p> <p>- Tác giả: Nguyễn Minh Châu – nhà văn tiêu biểu của nền văn học cách mạng, người góp phần đổi mới văn học sau 1975.</p> <p>- Tác phẩm: viết năm 1983, báo hiệu sự chuyển mình của văn học Việt Nam sang thời kỳ mới.</p> <p>* <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm:</i></p> <p>- Một tình huống đầy nghịch lý, có nền là hoàn cảnh, sự việc nhiều éo le:</p> <p>+ Cảnh bạo lực giữa khung cảnh thơ mộng.</p> <p>+ Phản ứng lạ lùng của những người liên đới.</p> <p>+ Cách giải quyết sự việc và kết cục bất ngờ.</p> <p>-> “<i>Không thể nào hiểu được, không thể nào hiểu được!</i>” là câu nói mà hai nhân vật Phùng và Đẩu thốt lên tại tòa án huyện, khi họ hỏi (chất vấn) người đàn bà làng chài và lắng nghe những gì chị ta trần tình, giải bày Câu nói bộc lộ đỉnh cao của sự ngạc nhiên, sau tất cả những gì mà họ (nhất là Phùng) đã chứng kiến và tham dự, không chỉ tại tòa án mà còn tại bãi biển trong mấy buổi sớm. Họ ngạc nhiên vì thấy mọi việc không diễn ra theo logic bình thường.</p> <p>- Thông điệp nhận thức về bản chất phức tạp của cuộc đời: mọi thứ không phải diễn ra như điều ta tưởng tượng, mong ước và suy đoán; tâm lý con người (nhất là người lao động nghèo khổ) diễn ra rất khác so với hình dung của những kẻ hời hợt hoặc thiếu thực tế. Bạo lực không chỉ có nguyên nhân từ những gì thuộc về bản tính con người mà còn từ sự khốn quẫn trong đời sống. Trong con người cam chịu vẫn có sự cứng cỏi và sự vị tha. Không phải cứ cách mạng về là hết khổ. Những hành động thiện chí không phải bao giờ cũng được đón nhận theo chiều hướng tích cực... Nói chung, nghịch lý luôn chứa đựng trong các sự kiện đời sống, trong mọi hành xử của con người.</p> <p>- Thông điệp nhận thức về độ chênh giữa nghệ thuật và cuộc sống: nghệ thuật hời hợt thường chỉ thấy được bề nổi của sự vật, thường tự thỏa mãn với những cái nhìn thấy “từ xa”, thường chỉ dung nạp những gì thuần nhất, lý tưởng. Nhân vật Phùng đi từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác trong quá trình truy tìm cái đẹp, xây dựng ý tưởng sáng tạo Những điều diễn ra đã giúp anh nhìn sâu hơn về bản chất và trách nhiệm của nghệ thuật chân chính, nghệ thuật vì con người</p> <p>- Đánh giá: Thông điệp mà Nguyễn Minh Châu muốn gửi gắm được rút ra từ chiêm nghiệm của một cây bút giàu trách nhiệm với cuộc đời, với nghệ thuật, luôn trăn trở với việc đổi mới văn học. Thông điệp đó, ngoài việc thể hiện rõ định hướng sáng tác của tác giả <i>Chiếc thuyền ngoài xa</i> trong giai đoạn mới, còn góp phần tích cực tạo nên bước chuyển của cả nền văn học Việt Nam sau 1975.</p>	<p>0,5</p> <p>1,0</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p>
	<p>d. Sáng tạo: có quan điểm riêng, suy nghĩ mới mẻ, phù hợp với đặc trưng tiếp nhận văn học.</p>	<p>0.5</p>
	<p>e. Chính tả, dùng từ đặt câu: đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.</p>	<p>0.5</p>
<p>Tổng điểm phần 2</p>		<p>7.0</p>
<p>Tổng điểm 10.0</p>		